

“ลอย” การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย
Lost in Thought: Creation of Contemporary Instrumental Music

กัมปนาท เกตุเหมือน,
เฉลิมพล งามสุทธิ และ จันทิมาภรณ์ จันทรมณี
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
Kampanat Gatemuan,
Chalermpon Ngamsutti and Jantimaphorn Jantaramanee
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: kampanat.gat@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ “ลอย” การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวีนามธรรม “ลอย” โดย จ่าง แซ่ตั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างสรรค์บทเพลงบรรเลง “ลอย” ในลักษณะดนตรีร่วมสมัย 2) นำไปบรรเลงด้วยวงสตริงคอมโบ ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นักวิชาการด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม และผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อความหมายทางดนตรี คัดเลือกโดยพิจารณาจากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องด้วยแบบสัมภาษณ์ด้านการสื่อความภาษา การประพันธ์เพลงไทย การประพันธ์เพลงสากล วิเคราะห์ข้อมูลกำหนดประเด็นการสร้างสรรค์ เรียบเรียงเสียงประสานและการสอดทำนองตามแนวคิดการประพันธ์เพลงสากล และอธิบายรายละเอียดการสร้างสรรค์

ผลการวิจัย (1) งานสร้างสรรค์มีโครงสร้างหลัก 5 ตอน ABCBA ใช้อัตราจังหวะ 4/4 อัตราความเร็ว 75 Bpm ลักษณะทำนองใช้ทำนองแบบตะวันตกและไทยเดิม ใช้คอร์ดแบบขยายทาบ 7 และ 13 ตอน A อยู่บนบันไดเสียง A ไมเนอร์ สื่อความถึงการเข้าสู่สภาวะการล่องลอย ตอน B อยู่บนบันไดเสียง E เมเจอร์ สื่อความถึงสภาวะการล่องลอยไปสู่แสงสว่าง ตอน C อยู่บนบันไดเสียง A ไมเนอร์ บรรเลงโดยใช้ตีตปฏิกิริยาถ่ายทอดอารมณ์ของผู้บรรเลง ย้อนความ ตอน B และจบด้วย ตอน A (2) งานสร้างสรรค์ “ลอย การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย” ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดรูปแบบวงที่บรรเลงคือ วงสตริงคอมโบ ประกอบด้วย กลองชุด กีตาร์เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน ทรัมเป็ต ทรอมโบน และเทนเนอร์แซกโซโฟน ดำเนินทำนองโดยกีตาร์ไฟฟ้า ทั้งนี้สามารถปรับเครื่องดนตรีและเนื้อหาดนตรีได้ตามความเหมาะสม

คำสำคัญ: ลอย; ดนตรีร่วมสมัย; วงสตริงคอมโบ

* วันที่รับบทความ : 8 ตุลาคม 2567; วันแก้ไขบทความ 27 ตุลาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 29 ตุลาคม 2567

Received: October 8 2024; Revised: October 27 2024; Accepted: October 29 2024

Abstract

This research is creative work. The creator was inspired by the abstract poem “Loi” by Tang Chang. The purpose is to study 1) Create “Lost in Thought” as contemporary music. 2) Perform with the string combo band. Data was collected through interviews with key Information, including music scholars, literature specialists, and musical interpretation experts. The selection of participants was based on their relevant research and creative works. Interviews form on language interpretation, Thai music creation, and international music creation.

The results showed that (1) The creative work has 5 Sections ABCDA, Time signature , Tempo 75 Bpm, Key signature A minor, and E major. The melodic structure integrates elements from both Western and traditional Thai music. Using 7 and 13 chord. Section A is on the A minor scale, it conveys a sense of drifting or entering a state of floating. Section B is on the E major scale, it conveys a sense of drifting towards the light. Section C on the A minor scale, the creator wishes to improvise to convey the performer's emotions. Repeat to section B and end with section A. (2) Creative work Lost in Thought: Creation of Contemporary Instrumental Music. The creator has defined the ensemble format as a string combo, consisting of a drum set, electric bass guitar, electric guitar, piano, trumpet, trombone, and tenor saxophone, with the melody led by the electric guitar. The instrumentation and musical content may be adjusted as appropriate.

Keywords: Lost in Thought; Contemporary Music; String combo

บทนำ

ดนตรีเป็นศิลปะที่อยู่คู่กับมนุษย์มาอย่างยาวนาน มนุษย์ใช้ดนตรีเพื่อสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึก และเรื่องราว ดนตรีเป็นผลงานที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างสรรค์ ผ่านท่วงทำนองที่งดงามส่งต่อไปยังผู้ฟัง คีตกวีแต่ละคนมีวิธีการสร้างสรรค์งานประพันธ์ที่แตกต่างตามจินตนาการของตนเอง (ดร.ณิ อนุกุล, 2564 : 1)

จาง แซ่ตั้ง (Tang Chang, also known as Chang Sae-tang) เป็นศิลปินไทยผู้มีชีวิตอยู่ระหว่างปี พ.ศ.2477-2533 โดยจางเกิดในครอบครัวชาวจีนอพยพ และไม่เคยเข้ารับการศึกษาศิลปะในสถาบันใด ๆ ทั้งนี้ จาง แซ่ตั้ง เกิดในประเทศไทย ย่านตลาดสดเดิม ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งธนบุรี โดยบิดาอพยพมาจากประเทศจีน ส่วนมารดาเป็นชาวจีนที่อยู่ในประเทศไทย จางสมรสกับนางเซี่ยะ แซ่ตั้ง (เสียชีวิต) มีบุตรชาย 4 คน บุตรสาว 3 คน จางสร้างผลงานศิลปะควบคู่ไปกับการค้าขายเพื่อเลี้ยงครอบครัว โดยไม่ได้ขายผลงานศิลปะแม้แต่ชิ้นเดียวในขณะที่มีชีวิตอยู่ (นาวุ แซ่ตั้ง, 2563 : 10) ผลงานของ จาง แซ่ตั้ง เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงในวงกว้างทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ด้วยความสามารถที่หลากหลาย จางไม่เพียงแต่สร้างผลงานจิตรกรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แต่ยังเขียนบันทึกและบทความวรรณกรรมที่แสดงถึงความเข้าใจและความลึกซึ้งในศิลปะและวัฒนธรรม

ในช่วงประมาณปี พ.ศ. 2510 จ้าง แซ่ตั้ง ในวัย 33 ปี วันหนึ่งจ้างและกลุ่มเพื่อนได้ไปสร้างภาพเขียนที่ท้องนา ระหว่างช่วงพักจากการเขียนภาพอยู่บริเวณลอมฟาง นั่งเล่นกับมดและนอนพัก หันมองท้องฟ้าเห็นดวงอาทิตย์ทอดแสงไปไกลเท่าที่แสงจะส่องไปถึง จ้างได้แต่คิดว่า “คนอย่างเรา ถ้าไปตามแสงแดดนี้ จะเอากี่ชีวิตนะ ถึงจะไปได้ทั่วเท่าที่ดวงอาทิตย์ส่องฉายไปถึง” จ้างจึงเกิดแรงบันดาลใจเขียนเป็นคำซ้ำ “ลอย ลอย ลอย ลอย ลอย ลอย ลอย ลอย ไปเท่าที่แสงแดดส่องไปถึง” เป็นบทกวีของ จ้าง แซ่ตั้ง บทแรกในชีวิตเป็นการริเริ่มบทกวีนามธรรม (จ้าง แซ่ตั้ง, 2553 : 9)

จากบทกวีนามธรรม “ลอย” เป็นการหลอมรวมวัฒนธรรมดนตรีไทยและวัฒนธรรมดนตรีตะวันตกเป็นดนตรีร่วมสมัย (Contemporary Music) ผสมผสานองค์ประกอบทางดนตรีอย่างเหมาะสมและลงตัว ไม่ใช่เพียงแต่นำเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีตะวันตกมาเล่นร่วมกัน แต่รวมไปถึงการปรับโครงสร้างองค์ประกอบทางดนตรีของทั้งสองวัฒนธรรม ซึ่งอาจมากกว่าหนึ่งรูปแบบ

ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดรูปแบบของวงดนตรีและเครื่องดนตรีแบบ วงสตริงคอมโบ (String combo) เป็นวงที่ผสมกันระหว่าง วงคอมโบ (Combo band) และวงชาโดว์ (Shadow band) ซึ่งเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงคอมโบ (Combo band) ประกอบด้วย กีตาร์, กีตาร์เบส, เปียโน, กลองชุด, แซกโซโฟน, ทรัมเป็ต และทรอมโบน, วงชาโดว์ (Shadow band) กีตาร์, กีตาร์เบส, กลองชุด ซึ่งเครื่องดนตรีในวงสตริงคอมโบ (String combo) สามารถปรับเพิ่มหรือลดได้ตามความเหมาะสมของโอกาสในการบรรเลง

งานสร้างสรรค์ “ลอย การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย” ได้แรงบันดาลใจจาก บทกวีนามธรรม “ลอย” โดยจ้าง แซ่ตั้ง ผู้สร้างสรรค์ต้องการสื่อถึงอารมณ์ของจิตใจที่ล่องลอยตั้งแต่การเข้าสู่สภาวะล่องลอยจนถึงสภาวะการล่องลอยไปสู่เป้าหมาย โดยมีโครงสร้าง ABCBA ซึ่งมี ตอน A คือ การเข้าสู่สภาวะการล่องลอย ตอน B คือ สภาวะการล่องลอยไปสู่แสงสว่าง ตอน C ในตอนนี้ผู้สร้างสรรค์มีความประสงค์ให้กีตาร์บรรเลงโดยใช้คีตปฏิภาณ ย้อนความ ตอน B และจบด้วย ตอน A

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลง “ลอย” ในลักษณะดนตรีร่วมสมัย
2. เพื่อนำไปบรรเลงด้วยวงสตริงคอมโบ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ (Creative research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาจากบทกวีนามธรรม “ลอย” ของจ้าง แซ่ตั้ง
2. ศึกษาทฤษฎีทางดุริยางคศิลป์ ว่าด้วยเรื่องการเรียบเรียงเสียงประสาน การสอดทำนอง การประพันธ์เพลงสมัยนิยม

3. สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความหมายของบทกวีนามธรรม “ลอย” (การสื่อความหมาย), ความหมายของกวีนามธรรมในความหมายของผู้ให้ข้อมูลแต่ละด้าน ได้แก่ ความหมายเชิงรูปธรรม (Music Interpreter), ความหมายเชิงนามธรรม (Abstract Understanding), ความหมายถึงแนวโน้มสู่ดนตรี (Theme of Trend Music) โดยผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และปรับปรุงตามคำแนะนำ

4. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1. นักวิชาการด้านดนตรี 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรม 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อความหมายทางดนตรี คัดเลือกโดยพิจารณาจากผลงานวิจัยและผลงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง

5. เก็บรวบรวมและวิเคราะห์หาความสอดคล้องจากแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) กำหนดสังคีตลักษณะของงานสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสม โดยพิจารณาจากแนวความคิดการประพันธ์เพลงสมัยนิยม

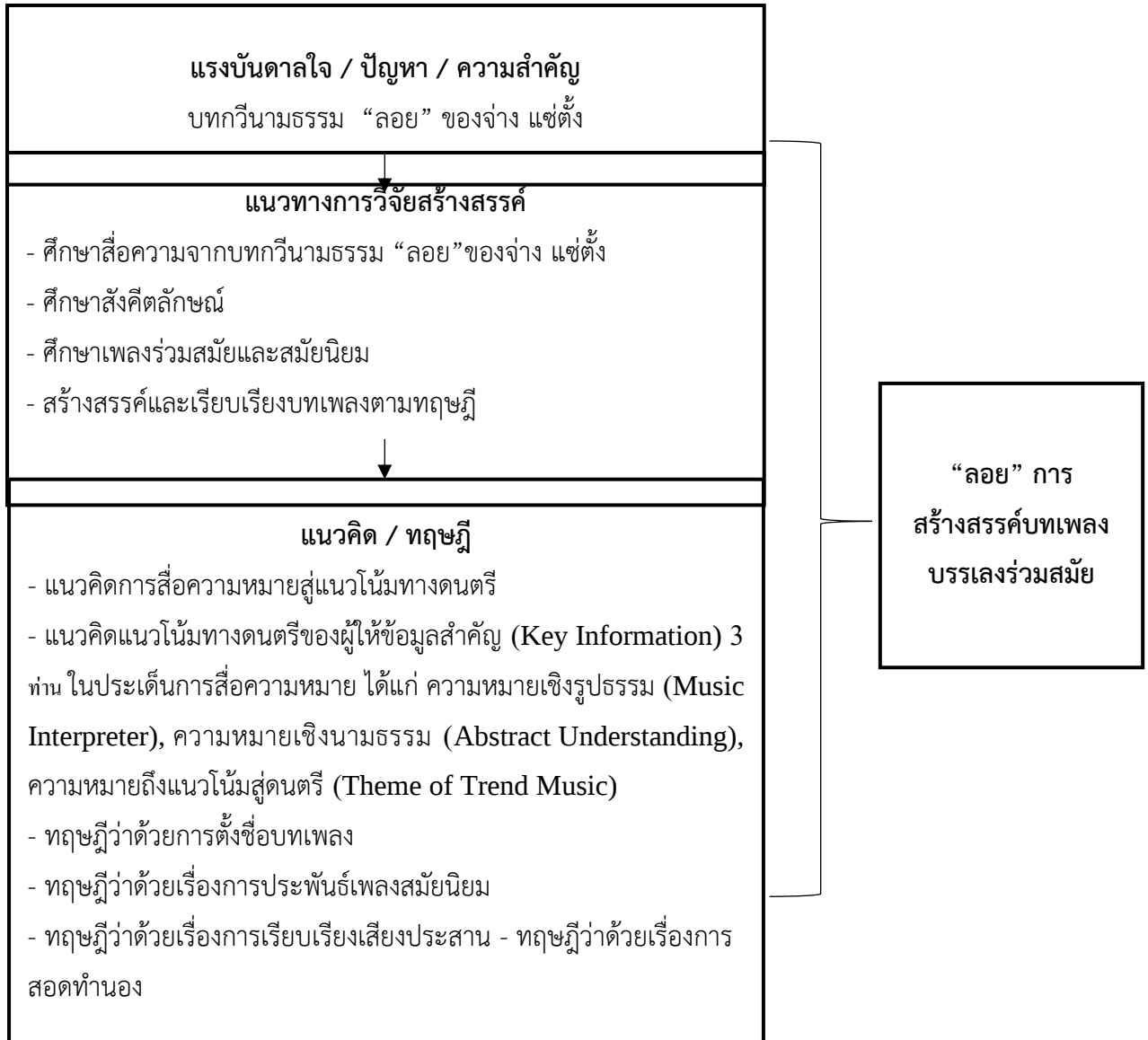
6. สร้างสรรค์ผลงาน จากแรงบันดาลใจ แนวคิด และทฤษฎี นำบทเพลงให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำการบันทึกโน้ตเพลงสร้างสรรค์ และบันทึกเสียง

7. วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์โดยการเลือกประเด็น ได้แก่ การดำเนินทำนอง คอร์ด เสียงประสาน

8. จัดทำรูปเล่มงานวิจัยสร้างสรรค์

9. เผยแพร่ผลงานการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การประพันธ์เพลง

ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษาการประพันธ์เพลงสากลซึ่งเป็นส่วนสำคัญในหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาดนตรีในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงหลักการและกระบวนการของการประพันธ์เพลงตามมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังเป็นการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญจากหลากหลายสาขาเพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การประพันธ์เพลงร่วมสมัยโดยการสื่อความจากบทกวีนามธรรม จากการสัมภาษณ์นักวิชาการด้านดนตรี พบว่าการสื่อความหมายของบทกวีชี้ให้เห็นถึงการล่องลอยไปสู่แสงสว่าง การล่องลอยนี้อาจเป็นการล่องลอยอย่างค่อยเป็นค่อยไปและลอยไปในทิศทางที่กำหนด แนวโน้มทางดนตรี โครงสร้างควรแสดงให้เห็นชัดเมื่อมีการเปลี่ยนตอนเพลง อาจใช้ลักษณะทำนองที่ไม่กระชั้นเป็นส่วนใหญ่ ความเร็วของบทเพลงต้องเหมาะสมไม่ช้าหรือเร็วเกินไป รวมถึงอาจใช้เทคนิคที่สื่อถึงการลอยของเครื่องดนตรีที่ดำเนินทำนองหลัก (อัศวิน นาดี, สัมภาษณ์, 21 พฤศจิกายน 2566) ผู้วิจัยได้ศึกษาบทกวีนามธรรมและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมพบว่า การสื่อความหมายของบทกวีนามธรรม “ลอย” เมื่อศึกษาจากเหตุการณ์ของการเกิดจากวิบวับนี้เป็นการพบเจอเหตุการณ์ตรงหน้าและสื่อความเพื่อบอกถึงความต้องการที่จะลอยไปให้ถึงทุกที่ สามารถนำไปสู่แนวโน้มทางดนตรีได้โดยใช้การลอยสื่อความออกมาเป็นทำนอง (ศักดิ์สิริ มีสมสืบ, สัมภาษณ์, 15 มกราคม 2567) และพบว่า กวีนามธรรมมีแนวโน้มทางดนตรี คือ ลอย มีช่วงเวลาในการเตรียมการก่อนการลอยสู่การลอยอย่างสมบูรณ์ ใช้ทำนองเสียงยาวและไม่รวดเร็วเป็นส่วนใหญ่ เลือกใช้บันไดเสียงไมเนอร์ (Minor scale) ที่มีความมั่นคง แทนการเตรียมการก่อนการลอย, เลือกใช้บันไดเสียงเมเจอร์ (Major scale) ที่มีความสว่าง แทนการล่องลอยอย่างสมบูรณ์และสอดคล้องกับบทกวีที่ต้องการลอยไปสู่แสงสว่าง การกำหนดแนวเพลงจะเป็นแนวเพลง เช่น เพลงพอป เพลงพอปรีค (มนัส แก้วบุชา, 9 พฤศจิกายน 2566) โดยทั้งนี้ต้องใช้หลักการประพันธ์เพลงและสร้างสรรค์ทำนองให้สอดคล้องกับการสื่อความของบทกวีนามธรรม “ลอย”

ผู้วิจัยได้ศึกษาการประพันธ์เพลง พบเอกสาร งานวิจัย บทความต่าง ๆ ที่สอดคล้องกัน (วัชร กัญธิยาภรณ์. 2562 : 5, จุฬิวัฒน์ ตรีภพ. 2560 : 16, ศิรารัตน์ สุขชัย. 2563 : 3) โดยสรุปหลักการประพันธ์เพลงได้เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาองค์ความรู้ทางดนตรีที่จะนำมาเป็นแนวคิดหลัก และกำหนดโครงสร้างรูปแบบทางดนตรีตามแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ 2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์บทเพลง “ลอย” 3. กำหนดกรอบแนวคิดหลักที่ใช้ในการประพันธ์เพลง รวมไปถึงรูปแบบของวงดนตรี และเครื่องดนตรี 4. กำหนดทำนองที่สอดคล้องกับแนวคิดตามหลักการประพันธ์เพลง 5. เรียบเรียงเสียงของเครื่องดนตรี และสร้างพื้นผิวดนตรี 6. ตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง 7. นำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยขั้นตอนทั้งหมดนี้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ครั้งนี้

ผลการวิจัย

งานสร้างสรรค์ “ลอย” การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย โครงสร้างหลัก 5 ตอน ABCBA ใช้อัตราจังหวะ 4/4 อัตราความเร็วมีความเร็วของโน้ตตัวดำที่ 75 Bpm บนบันไดเสียงหลัก A ไมเนอร์ และ E เมเจอร์ โดยช่วงนำ มีห้องเพลงจำนวน 7 ห้องเพลง บรรเลงโดย กลองชุด กีตาร์เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน ดำเนินทำนองโดยกีตาร์ไฟฟ้า อยู่บนบันไดเสียง A ไมเนอร์ มีการดำเนินคอร์ด $Am^7 / Gm^7 / Am^7 / Gm^7 / F^{maj7} / Bm^{7b5} / Am^7$ ดำเนินทำนองเสียงยาวเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีการสอดแทรกท่วงทำนองเครื่องลมไม้ เป็นทำนองที่นำเข้าสู่ ตอน A

The musical score is written for four instruments: Electric Guitar, Keyboard, Bass Guitar, and Drum Set. The key signature is A minor (one flat) and the time signature is 4/4. The tempo is marked as 75 Bpm. The score shows the first four measures of the introduction. The Electric Guitar part features a melodic line with chords Am^7 and Gm^7 indicated above the staff. The Keyboard part provides harmonic support with chords Am^7 and Gm^7 indicated below the staff. The Bass Guitar part plays a steady eighth-note pattern. The Drum Set part provides a simple rhythmic accompaniment with snare and kick drums.

ภาพที่ 2 การดำเนินทำนองในช่วงนำ

ตอน A มีห้องเพลงจำนวน 16 ห้องเพลง บรรเลงโดย กลองชุด กีตาร์เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน ดำเนินทำนองโดยกีตาร์ไฟฟ้า ทำนองผสมผสานสำเนียงดนตรีตะวันตกและดนตรีไทยใช้โน้ตเสียงยาวเป็นส่วนใหญ่เน้นการใช้ทำนองบนโน้ตของคอร์ด อยู่บนบันไดเสียง A ไมเนอร์ มีการสอดแทรกทำนองของกลุ่มเครื่องทองเหลืองและเครื่องลมไม้ เน้นการประสานเสียงบนโน้ตของคอร์ดเป็นส่วนใหญ่ มีการดำเนินคอร์ด $Am^7 / G^{13} / F^{maj7} / E^7 / Am^7 / G^{13} / F^{maj7} / E^7 / Am^7 / C^6 / Dm^7 / Bm^{7b5} / Am^7 / Dm^7 / E^7 / Am^7 B^{7sus4} B^7$ ทำนองตอนนี้นำสู่ความถึงการเข้าสู่สภาวะการล่องลอย

Figure 3 shows the musical notation for the guitar, keyboard, and drums parts of section A. The guitar parts (E. Gtr. 1 and 2) feature a repeating rhythmic pattern with chords Fmaj7, E7, Fmaj7, E7, and Am7. The keyboard part (Kbd.) provides harmonic support with chords Fmaj7, E7, Fmaj7, E7, and Am7. The drum part (Dr.) features a consistent rhythmic pattern with a double bar line and a first/second ending structure.

ภาพที่ 3 การดำเนินทำนองของ ตอน A

Figure 4 shows the musical notation for the saxophone and trumpet parts of section A. The trumpet part (Tpt.) and tenor saxophone part (Ten. Sax.) both feature a repeating rhythmic pattern with dynamics p and mp. The tuba part (Tbn.) provides harmonic support with dynamics p and mp.

ภาพที่ 4 การสอดแทรกทำนองของกลุ่มเครื่องทองเหลืองและเครื่องลมไม้ของ ตอน A

ตอน B มีห้องเพลงจำนวน 16 ห้องเพลง บรรเลงโดย กลองชุด กีตาร์เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน ดำเนินทำนองโดยกีตาร์ไฟฟ้า ทำนองมีการใช้โน้ตกระชั้นมากขึ้น มีการเปลี่ยนบันไดเสียงจาก A ไมเนอร์ เป็น E เมเจอร์ มีการสอดแทรกทำนองของกลุ่มเครื่องทองเหลืองและเครื่องลมไม้ การดำเนินคอร์ด E^{maj7} / F^{#m7} / A^{maj7} / E / C^{#m7} / F^{#m7} / A^{maj7} / D^{maj7} B^{7sus4} B⁷ / E^{maj7} / F^{#m7} / A^{maj7} / E / C^{#m7} / F^{#m7} / A^{maj7} / D^{maj7} E Bm^{7b5} ทำนองของตอนนี้นำความถึงสภาวะการล่องลอยไปสู่แสงสว่าง

Figure 5 shows the musical notation for the guitar and keyboard parts of section B. The guitar part (E. Gtr. 1) features a repeating rhythmic pattern with chords E, C^{#m7}, F^{#m7}, and A^{maj7}. The keyboard part (Kbd.) provides harmonic support with chords E, C^{#m7}, F^{#m7}, and A^{maj7}.

ภาพที่ 5 การดำเนินทำนองของ ตอน B

ภาพที่ 6 การสอดแทรกทำนองของกลุ่มเครื่องทองเหลืองและเครื่องลมไม้ของ ตอน B

ตอน C มีการเปลี่ยนบันไดเสียงมีการเปลี่ยนบันไดเสียงจาก E เมเจอร์ กลับมาเป็น A ไมเนอร์ ในตอนนี้ผู้สร้างสรรค์มีความประสงค์ให้กีตาร์บรรเลงโดยใช้คิตปฏิภาณ มีห้องเพลงจำนวน 14 ห้องเพลง การดำเนินคอร์ด $Am^7 / G^{13} / F^{maj7} / E^7 / F^{maj7} / E^7 / Am^7 / C^6 / Dm^7 / Bm^{7b5} / Am^7 / Dm^7 / E^7 / Am^7 B^{7sus4} B^7$ เป็นการถ่ายทอดอารมณ์ของผู้บรรเลง ณ เวลานั้น เมื่อจบตอน C มีการย้อนความด้วยตอน B และจบด้วยตอน A

โน้ตผลงานสร้างสรรค์ “ลอย”

ลอย

Kampanat Gatemuang

2

8 **A**

1. 2.

Tpt. *mp* *p*

Ten. Sax. *mp* *p*

Tbn. *mp* *p*

E. Gtr.2 *Am*⁷ *G*¹³ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *C*⁶

E. Gtr.1 *Am*⁷ *G*¹³ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *C*⁶

Kbd. *Am*⁷ *G*¹³ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *F*^{ma}⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *C*⁶

Bass

Dr. **A**

16 **B** 3

Tpt. *mp* *p*

Ten. Sax. *mp* *p*

Tbn. *mp* *p*

E. Gtr.2 *Dm*⁷ *Bm*^{7(b9)} *Am*⁷ *Dm*⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *B*^{7(sus4)} *B*⁷ *E*⁵ *Overtone*

E. Gtr.1 *Dm*⁷ *Bm*^{7(b9)} *Am*⁷ *Dm*⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *B*^{7(sus4)} *B*⁷ *F*^{ma}⁷

Kbd. *Dm*⁷ *Bm*^{7(b9)} *Am*⁷ *Dm*⁷ *E*⁷ *Am*⁷ *B*^{7(sus4)} *B*⁷ *F*^{ma}⁷

Bass

Dr. **B**

4

23

Tpt. *mp*

Ten. Sax. *mp*

Tbn. *mp*

E. Gtr.2

E. Gtr.1

Kbd.

Bass

Dr.

1.

mp

F#5 A5 E5 C#5 F#5 A5 Dmaj7 B7(sus4) B7

F#m7 Amaj7 E C#m7 F#m7 Amaj7 Dmaj7 B7(sus4) B7

F#m7 Amaj7 E C#m7 F#m7 Amaj7 Dmaj7 B7(sus4) B7

5

30

Tpt. *pp*

Ten. Sax. *pp*

Tbn. *pp*

E. Gtr.2

E. Gtr.1

Kbd.

Bass

Dr.

To Coda [C]

2.

pp

pp

pp

Amaj7 Dmaj7 E Bm7(b5) Am7 G13 Fmaj7 E7 Fmaj7

Am7 G13 Fmaj7 E7 Fmaj7

Amaj7 Dmaj7 E Bm7(b5) Am7 G13 Fmaj7 E7 Fmaj7

2.

To Coda [C]

6

37

Tpt.

Ten. Sax.

Tbn.

E. Gtr.2

E. Gtr.1

Kbd.

Bass

Dr.

45 **D.S. al Coda** **Coda**

7

Tpt.

Ten. Sax.

Tbn.

E. Gtr.2

E. Gtr.1

Kbd.

Bass

Dr.

D.S. al Coda **Coda**

8

52

rit.

Tpt.

Ten. Sax.

Tbn.

E. Gtr.2

E. Gtr.1

Kbd.

Bass

Dr.

p *mp* *p*

p *mp* *p*

p *mp* *p*

Am⁷ C⁶ Dm⁷ Bm⁷(b5) Am⁷ Dm⁷ E⁷ Am⁷

Am⁷ C⁶ Dm⁷ Bm⁷(b5) Am⁷ Dm⁷ E⁷ Am⁷

Am⁷ C⁶ Dm⁷ Bm⁷(b5) Am⁷ Dm⁷ E⁷ Am⁷

rit.

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัยตอบตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อสร้างสรรค์บทเพลง “ลอย” ในลักษณะดนตรีร่วมสมัย

จากการสื่อความจากบทกวีนามธรรม “ลอย” ของ จ่าง แซ่ตั้ง ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดการสื่ออารมณ์เพลงในแต่ละตอน สร้างสรรค์ผสมผสานองค์ประกอบทางดนตรี สำเนียงทำนองแบบไทยเดิม และทำนองแบบตะวันตกสื่อความบทกวีนามธรรม “ลอย” ของจ่าง แซ่ตั้ง คอร์ดที่ใช้รองรับทำนองเป็นคอร์ดขยาย ทบ 7 และ 13 ในการสร้างบรรยากาศและเพิ่มความลึกซึ้งของอารมณ์ ใช้อัตราจังหวะ $\frac{4}{4}$ ความเร็วในระดับช้า และใช้บันไดเสียง ไมเนอร์ และเมเจอร์ ส่งเสริมทำนองสื่อความถึงการเข้าสู่สภาวะการล่องลอย และสื่อความถึงสภาวะการล่องลอยไปสู่แสงสว่าง อีกทั้งผู้บรรเลงยังสามารถถ่ายทอดอารมณ์ด้วยการใช้คีตปฏิบัติ

2. เพื่อนำไปบรรเลงด้วยวงสตริงคอมโบ

การวิจัยเชิงสร้างสรรค์ “ลอย” การสร้างสรรค์บทเพลงบรรเลงร่วมสมัย สามารถถ่ายทอดและสื่อความได้ตามกรอบที่วางไว้ จากการบันทึกเสียงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบและทำการวิจารณ์ พบว่าผลงานสามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกตามที่ผู้สร้างสรรค์ตั้งใจ โดยใช้กระบวนการที่ครอบคลุมตามกรอบที่วางไว้ได้จริง ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดรูปแบบของวงดนตรีคือ วงสตริงคอมโบ ซึ่งประกอบด้วย กลองชุด กีตาร์เบสไฟฟ้า กีตาร์ไฟฟ้า เปียโน ทรัมเป็ต ทรอมโบน และเทเนอร์แซกโซโฟน ดำเนินทำนองโดยกีตาร์

ไฟฟ้า แม้จะมีการกำหนดเครื่องดนตรีไว้ ผู้สร้างสรรค์ได้เน้นถึงความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเครื่องดนตรีตามความเหมาะสม ข้อจำกัด และการปรับตัวที่มีความหลากหลาย รวมถึงสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาดนตรีได้

จากผลการวิจัยเชิงสร้างสรรค์ พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพร ผกาหลง (2563 : 43) จากดุซงึนนิพนธ์การประพันธ์เพลง ซิมโฟนิกรูปโซติจิตวิญญูณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา งานสร้างสรรค์นี้ผู้ประพันธ์ได้สร้างสรรค์ท่อนเพลงต่าง ๆ อันประกอบไปด้วย บทนำ ท่อนเชื่อม บทเพลงทั้ง 10 บทเพลงในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้ง 10 บทเพลงนี้เป็นบทเพลงที่ทรงคุณค่าและถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของแต่ละประเทศและบทส่งท้าย ท่อนเพลงต่าง ๆ เหล่านี้แสดงถึงความต่อเนื่องของแต่ละบทเพลง ทำให้เกิดความน่าติดตามคล้ายกับการร้อยเรียงเรื่องราวให้ผู้ฟังเกิดจินตนาการกับบทเพลงหรือท่อนเพลงต่าง ๆ

บทเพลง ซิมโฟนิกรูปโซติ จิตวิญญูณแห่งอาเซียน สำหรับวงเชมเบอร์ออร์เคสตรา ได้มีการนำเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายตะวันตกใช้เป็นหลักในการถ่ายทอดด้วยช่วงเสียงของกลุ่มเครื่องดนตรีชนิดนี้ที่กว้างและสามารถบรรเลงเทคนิคต่างๆ ได้อย่างมากมายและสามารถถ่ายทอดอารมณ์ลีลาต่างๆ เช่น สนุก หวาน เศร้าและตื่นเต้น ได้อย่างลงตัวในงานสร้างสรรค์นี้ยังมีการนำเครื่องดนตรีเครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง โดยใช้เสียงสังเคราะห์ที่สร้างขึ้นจากเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์มาผสมผสานเพื่อช่วยให้บทเพลงมีสีสันและเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสร้างเสียงจิ้งหะ และเครื่องตีชนิดต่างๆบนเครื่องดนตรีอิเล็กทรอนิกส์นี้สามารถสร้างสรรค์ได้โดยไร้ขีดจำกัดอีกด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรา พงษ์แสงสุริยะ (2563 : 79) บทประพันธ์เพลงระดับมหาดบัณฑิต “เมตามอร์โฟซิส” สำหรับวงดุริยางค์เครื่องสาย หลักสำคัญในการออกแบบและประพันธ์วรรณกรรมสามารถแบ่งตามองค์ประกอบของวรรณกรรมมีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา แก่นเรื่อง ฉาก และมุมมองการเล่าเรื่อง ซึ่งมีความคล้ายคลึงดนตรีพรรณนา หากแต่ดนตรีพรรณนา เป็นประเภทดนตรีบรรเลงที่มีการใช้เสียงในการเล่าเรื่องราวนั้น ไม่ได้จำกัดว่าต้องเป็นบทประพันธ์ที่มีองค์ประกอบของวรรณกรรมอย่างครบถ้วนทั้ง 6 ข้อ โดยการที่บทประพันธ์ใดบทประพันธ์หนึ่งมีการพูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งเชิงสัญลักษณ์หรือกายภาพ ก็จะถือว่าเข้าข่ายการเป็นบทประพันธ์ประเภทดนตรีพรรณนาได้เช่นกัน ทั้งนี้การประพันธ์เพลงบทประพันธ์เพลงมหาดบัณฑิตนิพนธ์ : “เมตามอร์โฟซิส” สำหรับวงดุริยางค์เครื่องสาย เป็นการสร้างสรรค์ตามกระบวนการเจริญเติบโตของผีเสื้อทั้งหมด 4 ระยะได้แก่ 1) ระยะไข่ 2) ระยะตัวอ่อน 3) ระยะดักแด้ และ 4) ระยะโตเต็มวัย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ใช้แนวคิดเชิงสัญลักษณ์ของผีเสื้อทางวรรณกรรมเกี่ยวกับจิตวิญญูณ มาเป็นแนวคิดในการออกแบบในแต่ละกระบวนการใช้เสียงเพื่อบรรยายลักษณะกายภาพในระยะต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

1. จากการศึกษาการสื่อความบทกวีนามธรรม “ลอย” ของจาง แซ่ตั้ง สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการศึกษาการสื่อความจากบทกวีนามธรรมอื่น ๆ โดยการสื่อความสามารถเชื่อมโยงได้หลากหลาย แต่ควรศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางด้านวรรณกรรมเพื่อสามารถเข้าใจจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์ และนำเข้าสู่แนวโน้มทางดนตรีได้อย่างสอดคล้อง
2. จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำงานสร้างสรรค์ไปเป็นต้นแบบในการทำความเข้าใจหลักการประพันธ์เพลง และการเชื่อมโยงสื่อความ เพื่อสร้างความเข้าใจในรายละเอียดและวิธีการประพันธ์เพลง
3. ผลการวิจัยสามารถนำมาเป็นพื้นฐานต่อยอดเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างงานวรรณกรรม และดนตรี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. การสร้างสรรค์ครั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ได้แรงบันดาลใจและสื่อความเฉพาะบทกวีนามธรรม “ลอย” ของจาง แซ่ตั้ง เพื่อความหลากหลายในการสร้างสรรค์ครั้งต่อไปควรหยิบยกผลงานรูปแบบอื่น ๆ มาใช้ในการสื่อความ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษายิ่งขึ้น
2. เพื่อพัฒนางานดนตรีร่วมสมัย ควรให้ความสำคัญกับการศึกษารูปแบบดนตรีร่วมสมัยและสมัยนิยมเพิ่มเติมอย่างรอบด้าน ศึกษาและทำความเข้าใจในลักษณะดนตรีจากหลายยุคสมัย จะช่วยให้สามารถประยุกต์ใช้แนวคิด เทคนิค และโครงสร้างดนตรีในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ได้อย่างหลากหลายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จาง แซ่ตั้ง. (2553). *บทกวีของฉิน: จาง แซ่ตั้ง*. กรุงเทพมหานคร: โสภณการพิมพ์.
- ฐิติวัฒน์ ตรีภพ. (2560). *บทประพันธ์เพลง เดอะ คอนฟิวส์ชัน อิน โซไซตี้ สำหรับแจ๊สออร์เคสตรา*. วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยดนตรี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ณัฐพร ผกาหลง. (2563). *ดุชนิพนธ์การประพันธ์เพลง: ซิมโฟนิกรูปโซดีจิตวิญญาณแห่งอาเซียน สำหรับวงแชมเบอร์ออร์เคสตรา*. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดรุณี อนุกุล. (2564). *ดุชนิพนธ์การประพันธ์เพลง : จิตวิญญาณ ลีลา อารมณ์ “ขนมสงขลา” สวีทสำหรับวงวินด์ออร์เคสตรา*. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นวภู แซ่ตั้ง. (2563). จ่าง แซ่ตั้ง : ตัวตนกับการสร้างผลงานศิลปะ. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 21 (2), 10
- ภัทรา พงษ์แสงสุริยะ. (2563). บทประพันธ์เพลงระดับมหาดบัณฑิต “เมตามอร์โฟซิส” สำหรับวงดุริยางค์ เครื่องสาย. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชร กัญญาภรณ์. (2562). ดุษฎีนิพนธ์การประพันธ์เพลง: “ศรีนครพิงค์” สำหรับวงแจ๊ซออร์เคสตรา และวง เครื่องดนตรีล้านนา. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ สุขชัย.(2563). ดุษฎีนิพนธ์งานดนตรีวิจัยสร้างสรรค์: บทเพลงมิสซาสยามสำหรับศาสนพิธีนิกาย โรมันคาทอลิก. วิทยานิพนธ์ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต. คณะศิลปกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.